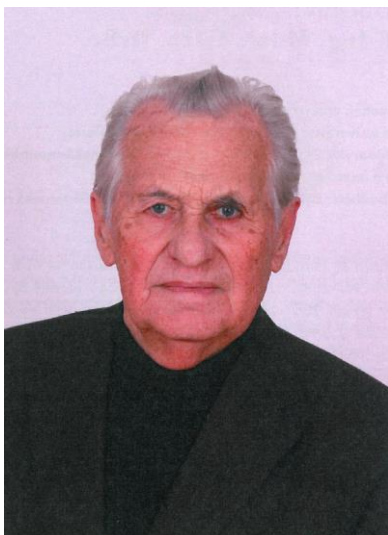

**DR. H. C. PROF. ING. MILAN KRIŽO, DRSC.
K ŽIVOTNÉMU JUBILEU**

**DR. H. C. PROF. ING. MILAN KRIŽO, DRSC.
TO THE LIFE JUBILEE**

Peter URBAN

Katedra biológie a ekológie, Fakulta prírodných vied UMB, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica

Abstract

On August 10, 2018, Dr. h. c. prof. Ing. Milan Križo, DrSc. scientist, botanist – international expert in phytology, university teacher – professor of special forest botany, but also a significant personality of folklore, celebrated his jubilee 90-th birthday. He was born on 10 August 1928 in Hrochoť (Banská Bystrica district). Graduated from the University College of Agriculture and Forestry Engineering (now Mendel University) in Brno (1951) he left to work at this high school. In 1968 he entered the Faculty of Forestry University College of Forestry and Wood Technology in Zvolen (now Technical University) and was appointed as a Docent (Associate Professor) (1973) and a Professor of forest botany (1988). At this university he has been lecturing forest botany and related subjects, including biomonitoring. His research activities devoted to the botany and palynology. In 1998 – 2003 lectured at the Faculty of Natural Sciences Matej Bel University in Banská Bystrica anatomy and morphology of plants and phylogeny and the system of vascular plants. Prof. Križo was a member of several scientific boards, academic and expert committees; he is the holder of significant domestic and international awards.

He is an important singer of folk songs, a native from under Poľana Mts.

At the occasion of his jubilee we wish professor Križo good health, joy of life to encourage us and enjoy in work activity and family life.

„Profesor Milan Križo je krásnym a jedinečným príkladom výjimečné osobnosti, integrujúci celoživotní vedecké, pedagogické a kulturné pôsobenie do vzácné smysluplného celku.“

Jaroslav KOBLÍŽEK¹

V auguste 2018 oslávil v plnom nasadení deväťdesiatku Dr. h. c. prof. Ing. Milan Križo, DrSc. Vedec, botanik – medzinárodný odborník vo fytoológii, významný a uznávaný vysokoškolský učiteľ – profesor špeciálnej lesníckej botaniky, ale aj výrazná osobnosť folklóru – legenda slovenskej, najmä podpolianskej ľudovej piesne.

Narodil sa 10. augusta 1928 v podpolianskej Hrochotí². Po maturite na banskobystričskom Gymnáziu Andreja Sládkoviča³ (1939 – 1947) opustil rodný kraj a jeho kroky smerovali do Brna, kde v rokoch 1947 – 1951 študoval na Lesníckej fakulte Vysokej školy poľnohospodárskej⁴ (súčasnej Mendelovej univerzity). Ostal jej verný aj po promóciách a v rokoch 1951 – 1968 pôsobil ako asistent na vtedajšom Ústave lesníckej botaniky a fytoecológie (súčasný Ústav lesníckej botaniky, dendrológie a geobiocenológie)⁵. Spočiatku viedol cvičenia a terénne cvičenia z botaniky, dendrológie a fytoecológie, neskôr sa venoval

¹ Prof. Ing. Jaroslav Koblížek, CSc. – z laudatio pri príležitosti udelenia čestnej vedeckej hodnosti „doctor honoris causa“ prof. Križovi na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Mendelovej univerzity v Brne dňa 25. júna 2013.

² Prof. Križo: „Ja som sa na Hrochoti narodil, ale rodičia nepochádzajú, nie sú Hrochoťania. Strašne ma to mrzelo, lebo by som rád bol pravoverný čistý Hrochoťan. Otec pochádzal z Uderinej a mamka z Divína.“ (SLIACKY 2018).

³ Jeho spolužiakom bol národný umelec, prof. Ing. Štefan Nosál (1927 – 2017), významný slovenský folklorista, tanečník, sólista, umelecký vedúci, choreograf a režisér (1949 – 2017) súboru Lúčnica, ktorý taktiež pochádzal z Podpoľania (Hriňovej-Raticovho Vrchu). Cez prázdniny zbierali ľudové piesne, ktoré potom využívali aj v kabaretných výstupoch.

⁴ Prof. Križo: „Chcel som pôvodne študovať národopis. Lenže vtedy, v roku 1947, nebol v Bratislave otvorený odbor národopis, etnografia, etnológia. A tak som sponoval lesárinu. K nej som sa dostal ako slepá kura k zrnku.“ (<https://www.hrochot.sk/kultura/rodaci-a-slavne-osobnosti/prof-ing-milan-krizo-drsc/>). „Po maturite som nemal vykryštalizovanú predstavu o ďalšom smerovaní. Záujem o národopis na základe dostupných prameňov sa premietol mne, gymnaziálnemu terciánovi, do viac-menej idealistickej koncepcie „Národopisného pohľadu na Hrochot“. Táto ťažko splniteľná predstava ma neopúšťa dodnes. Zhodou okolností som nepokračoval vo vytúženom smerovaní, ale zato v nemenej blízkom záujme o prírodu. Pridal som sa ku kamarátom, ktorí sa rozhodli študovať na Lesníckej fakulte v Brne.“ (SLIACKY 2017).

⁵ Ústav do r. 1950 viedol prof. Zlatník, ktorý vytvoril jeho nové a účelné pedagogické členenie nazvané Katedra lesníckej botaniky a fytoecológie (1946 – 1992). Po roku 1950 bol v dôsledku vtedajších politických deformácií v spoločnosti zbavený jeho vedenia, ale ostal členom katedry. V roku 1956 zriadilo ministerstvo školstva Vedecké laboratórium geobiocenológie a typológie, vedené profesorom Zlatníkom. Toto pracovisko malo veľký význam pre lesnícky typologický výskum, najmä pro dôsledné uplatňovanie komplexného ekologického prístupu od jedinca po biocenózu (<http://ulbdg.ldf.mendelu.cz/>).

prednášaním systematickej botaniky (1960 – 1968) i všeobecnej botaniky (1961 – 1963). Bol nielen žiakom, ale aj kolegom profesora Zlatníka⁶ a stal sa spoluautorom niekoľkých skrípt z lesníckej botaniky, ktoré vyšli v rokoch 1962 – 1963 a obsiahlej reprezentatívnej učebnice „Lesnícká botanika speciální“ (ZLATNÍK & KRIŽO 1970)⁷. V roku 1964 úspešne obhájil kandidátsku dizertačnú prácu „Palynologický výskum pokryvného humusu a vrchných minerálnych vrstiev lesných pôd“.

Po vyše dvadsiatich rokoch v Brne sa jubilant v roku 1968 vrátil do rodného kraja⁸ a do roku 1996 pôsobil na Lesníckej fakulte Vysokej školy lesníckej a drevárskej (od r. 1992 Technickej univerzity) vo Zvolene. Spočiatku ako asistent, v roku 1973 sa prácou „Dejiny lesov Jihlavských vrchov“ habilitoval na docenta lesníckej botaniky. V roku 1988 získal na Lesníckej fakulte VŠLD vo Zvolene vedeckú hodnosť DrSc.⁹ a v tom istom roku bol menovaný profesorom pre lesnícku botaniku. Prednášal Lesnícku botaniku špeciálnu, Fytológiu (pre odbor Management lesných podnikov), Embryológiu lesných drevín, podieľal sa na prednáškach v rámci predmetu Monitoring prírodného prostredia a bioty pre Lesnícku fakultu a Biomonitoring pre odbor Ekológia lesa a Fytológia na Fakulte ekológie a environmentalistiky. Od roku 1986 viedol Katedru lesného prostredia¹⁰ a po jej rozdelení¹¹ bol v rokoch 1990 – 1996 vedúcim novovzniknutej Katedry fytológie.

Profesor Križo sa ako pedagóg vrátil aj do mesta svojich stredoškolských štúdií. Na Katedre botaniky¹² Fakulty prírodných vied UMB prednášal v rokoch 1998 – 2003 predmety Anatómia a morfológia rastlín a Fylogénéza a systém vyšších rastlín.

Jubilant pôsobil ako člen Vedeckých rád Technickej univerzity vo Zvolene i jej Lesníckej fakulty a Fakulty ekológie a environmentalistiky, Lesníckej a drevárskej fakulty Mendelovej poľnohospodárskej a lesníckej univerzity v Brne, predseda Vedeckej rady Pieninského národného parku, člen Vedeckej rady Tatranského národného parku, Slovenského národného komitétu programu Človek a biosféra, Komisie pre genetiku a šľachtenie lesných drevín pri

---

⁶ Prof. RNDr. Ing. Alois Zlatník, DrSc. (1902 – 1979), významný český vedec, lesník, profesor lesníckej botaniky a fytocenológie, dendrológie, fytopatológie, anatómie rastlín a ochrana prírody. Zakladateľ a propagátor geobiocenológie (československej geobiocenologickej typológie lesa a siete lesných rezervácií).

⁷ Prof. Križo v čase jej vydania pôsobil už vo Zvolene.

⁸ Prof. Križo: „Pobudol som v Brne dvadsať rokov, ale vždy som v krajičku srdca dúfal, že sa raz vrátim pod Poľanu do mojej rodnej obce. Neskôr prišla príležitosť ísť učiť do Zvolena, tak som sa presťahoval. Zvolen je len 20 km vzdialený od mojej dediny, preto som s ňou naďalej úzko spojený.“

⁹ Doktorskú dizertačnú prácu „Generatívne orgány lesných drevín s dôrazom na morfogénézu a niektoré znaky a vlastnosti peľových zŕn“ predložil na obhajobu v roku 1987.

¹⁰ Katedra lesného prostredia vznikla v roku 1981 zlúčením Katedry botaniky a fytocenológie s Katedrou geológie a pedológie.

¹¹ V roku 1991 sa Katedra lesného prostredia rozdelila na jej dve pôvodné zložky: Katedru fytológie a Katedru prírodného prostredia (bývalú katedru geológie a pedológie).

¹² Od 1. 9. 2007 Katedra biológie a ekológie.

Odbore lesného hospodárstva ČSAZ, Komisie SAV pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie, člen a v rokoch 1969 – 1997 predseda Stredoslovenskej botanickej spoločnosti pri SAV. V rokoch 1992 – 1995 bol členom Akademického senátu Lesníckej fakulty. Je spoluzakladateľom tradičných konferencií embryológov rastlín Poľska, Slovenska a Čiech.

Vedecko-výskumná činnosť prof. Križu sa okrem floristicko-botanickej a fytogeografickej problematiky zameriava na výskum peľových zŕn a vývin generatívnych orgánov rastlín, najmä na problémy súvisiace s opelením a polinačným mechanizmom domácich ihličnatých drevín, aeropalynológiu a monitoring výskytu alergénneho peľu v ovzduší, ako aj kvantifikáciu produkcie peľových zŕn jednotlivých rastlinných druhov. Hodne úsilia venoval budovaniu palynologickej monitorovacej stanice, patriacej do siete európskych monitorovacích staníc. Výsledky výskumov publikoval v množstve pôvodných vedeckých prác, ktoré našli citačnú odozvu v kvalitných a svetovo uznávaných botanických, lesníckych i ekologických periodikách. Okrem nich je tiež autorom viacerých monografií, učebníc a skript, vydaných v početných reedíciách, ako aj autorom odborných článkov v domácich a zahraničných časopisoch. Pozoruhodnú všestrannosť prof. Križu dokumentuje nielen autorská spolupráca na úspešnej odborno-populárnej knižnej publikácii „Chránené rastliny“ (RANDUŠKA & KRIŽO 1983), ale tiež atlasové publikácie „Atlas lesnícky dôležitých rastlín“ (KRIŽO 1983, KRIŽO & KRIŽOVÁ 1990), neskôr vydaný pod názvom „Atlas rastlín“ (KRIŽO et al. 1993), ako aj „Atlas domácich a vybraných introdukovaných drevín“ (KRIŽO & BENČAĽ 2014), ktorých jadro tvoria kvalitné vlastnoručné čiernobiele ilustrácie pána profesora. O jeho neútlmujúcej aktivite svedčí aj zostavenie časti „Príroda“ a napísanie jej 8 kapitol v monografii mesta Detva (KRIŽO & URBAN 2018), ktorá vyšla v októbri 2018¹³.

Kolegovia i študenti nezabudnú na jeho zaujímavé prednášky a terénne exkurzie s pozoruhodným výkladom, najmä na jeho milovanú „matku Poľanu horu“, obohatené aj o tradičnú ľudovú pieseň¹⁴.

Veď meno Milan Križo sa neodmysliteľne spája tiež s folklórom, najmä nenapodobiteľnou kultivovanou interpretáciou ľudových piesní, vychádzajúcou z dôkladného poznania regionálneho prejavu, vrátane jeho osobitých znakov pri dodržiavaní hlasovej precíznosti. Už v rodnej obci s priateľmi po roku 1945 sformovali Folklórnu skupinu, ktorá úspešne

---

¹³ Slávnostné uvedenie monografie sa uskutočnilo vo veľkej sále Domu kultúry A. Sládkoviča v Detve, dňa 5. októbra 2018, pri príležitosti 380. výročia prvej písomnej zmienky o Detve.

¹⁴ „Zaujímavá bola už cesta od Zvolena údolím Zolnianky do Čačína a hore Jeľšovcom na Hrochoť a odtiaľ len skok do Hrochotskej doliny. Autobusom sme sa vyviezli až k loveckej chate pod Dudášom a odtiaľ už len peši, s prekonaním vyše 350 výškových metrov, na najvyšší vrchol Zadnú Poľanu (1 458 m n. m.). Tu som po obedňajšej pauze vytiahol z ruksaku moju malú fujarku a rozlúčili sme sa piesňou Keť som na Poľane ako bi bou doma, ako bi som prešiou z izbi do pitvora.“ (KRIŽO 2015).

reprezentovala Hrochoť na viacerých podujatiach. Počas vysokoškolských štúdií v Brne založil s kamarátmi v roku 1949 Vysokoškolský súbor ľudových piesní a tancov Poľana¹⁵ a pôsobil ako jeho umelecký vedúci¹⁶. V roku 1954 začal spolupracovať s Brnenským rozhlasovým orchestrom ľudových nástrojov (BROLN) a z tejto spolupráce sa zrodilo veľa nahrávok podpolianskych piesní¹⁷. Po príchode do Zvolena aktívne pôsobil vo vysokoškolskom folklórnom súbore Poľana¹⁸, kde sa stal vedúcim mužskej speváckej skupiny. Aktívne sa podieľal pri organizovaní medzinárodného festivalu vysokoškolských folklórnych súborov „Akademický Zvolen“, ktorý sa koná pravidelne od roku 1973. Spolupracoval s bratislavským Orchestrom ľudových nástrojov (OLUN), pričom piesne pre neho upravovali napríklad Svetozár Stračina¹⁹, Štefan Molota²⁰ a Ondrej Demo²¹, ako aj s ďalšími súbormi a zoskupeniami (napr. ľudovou hudbou Ďatelinka, ľudovou hudbou Olšiakovci a pod.). V roku 1983 vydal úspešný profilový hudobný album s názvom „Hrochotská dolina“²², po ktorom nasledovali ďalšie nahrávky na kazetách i CD-čkách²³. V jubilejnom roku to bolo CD „Poľana – krajina môjho srdca“²⁴, ktoré uviedli do života pred zaplneným detvianskym amfiteátrom počas 53. ročníka Folklórnych slávností pod Poľanou v

---

¹⁵ Jeho hlavným cieľom bolo udržiavať a spracovávať slovenské folklórne tradície. Súbor pôsobí aj v súčasnosti a jeho členmi sú najmä študenti brnianskych vysokých škôl, ktorých spája záujem o slovenskú ľudovú hudbu, spev i tanec.

¹⁶ Prof. Križo: „Nie je podstatné, že som bol jedným z iniciátorov a členom vedenia súboru s honosnou funkciou umeleckého vedúceho a choreografa. Dôležité je, že zásluhou generácií obetavých členov, ale aj priaznivcov, Slovákov aj Moravanov, pôsobí brnianska Poľana bez prestávky 69 rokov.“ (SLIACKY 2018).

¹⁷ Prof. Križo: „Môj vzťah k ľudovej piesni nadobudol na kvalite spolupracou s profesionálnym hudobným telesom BROLN (Brněnský rozhlasový orchestr lidových nástrojů) a najmä po tom, keď tam prišiel vynikajúci cimbalista a môj priateľ Ján Gašpar Hrisko z Očovej. Jeho úpravy podpolianskych ľudových piesní pre orchester a pre mňa boli kladne hodnotené.“ (SLIACKY 2017).

¹⁸ Súbor vznikol na prelome rokov 1955/1956 a prvý koncert mal v apríli 1956. Už pri zrode bolo jeho cieľom rozvíjanie a uchovávanie ľudových tradícií predovšetkým regiónu Podpoľania. V súčasnosti má súbor okolo 50 členov, prevažne študentov a zamestnancov Technickej university vo Zvolene a mládeže zo Zvolena i okolia, ktorí pracujú v tanečnej, hudobnej, speváckej mužskej a speváckej ženskej zložke (<http://www.fspolana.sk/>).

¹⁹ Svetozár Stračina (1940 – 1996), slovenský hudobný skladateľ, zberateľ ľudových piesní, editor ich nahrávok, spoluorganizátor folklórnych festivalov, autor piesní a úprav hudobného folklóru, orchestrálnych diel, filmovej a scénickej hudby. Vytvoril množstvo kompozícií pre Orchester ľudových nástrojov a úprav pre mnohých interpretov slovenskej ľudovej piesne.

²⁰ Štefan Molota (*1955) – slovenský hudobný interpret, primáš a aranžér ľudových piesní, niekdajší dlhoročný koncertný majster Orchestra ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu,

²¹ PhDr. Ondrej Demo, CSc. (* 1927), slovenský etnomuzikológ, hudobný skladateľ, rozhlasový redaktor ľudovej hudby, autor a režisér mnohých programov na folklórnych festivaloch.

²² Album na vinylovej LP platni, obsahujúci 16 piesní v 14 trackoch vydal OPUS.

²³ Zo sólových albumov sú to napr. Olšiakovci & Milan Križo: Hrochotská Chochuľka (2005), Milan Križo – Jubilejný zlatý výber (2008).

²⁴ Pestrú kolekcia ľudových piesní, od autentického folklóru s rodnými Hrochoťanmi cez ľudovú hudbu Ďatelinka, OLUN, BROLN a ďalších zoskupení z nahrávok Slovenského rozhlasu a Českého rozhlasu, vydalo Vydavateľstvo Slovak Radio Records a Zlatý fond.

Detve²⁵. Na tomto folklórnom podujatí, podobne ako aj na Očovskej hrude v Očovej, nielen pravidelne účinkoval, ale podieľal sa aj na ich organizácií. Býva pravidelným členom a predsedom rôznych súťažných podujatí zameraných na interpretáciu ľudových piesní²⁶. Jeho neutíchajúce zanievanie pre ich zachovanie ako jedinečného kultúrneho dedičstva Podpoľania²⁷ potvrdzuje aj vydanie zbierky ľudových piesní z obce Hrochot' „Moje piesne“²⁸ (KRIŽO 2012).

Aktivity profesora Križu boli právom ocenené. V roku 2013 mu Mendelova univerzita v Brne udelila čestnú vedeckú hodnosť *doctor honoris causa* (čestný doktor poľnohospodárskych a lesníckych vied). Je čestným členom Slovenskej botanickej spoločnosti, ktorá ho v roku 2003 ocenila Holubyho medailou a čestným občanom rodnej Hrochote (2008) i Detvy (2003). V roku 2001 získal Cenu mesta Zvolen, v roku 2003 Cenu Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja. V roku 2018 mu Hudobný fond udelil Cenu Pavla Tonkoviča za celoživotný prínos pre slovenský folklór najmä v oblasti interpretácie ľudových piesní.

V mene širokej rodiny kolegov, spolupracovníkov, priateľov, študentov i Podpoľancov, folkloristov a priaznivcov ľudových piesní želim jubilantovi veľa zdravia a šťastia, osobnej, rodinnej i pracovnej pohody.

Ad multos annos, pán profesor!

---

²⁵ Uskutočnilo sa 6. júla 2018 po programovom bloku „Z lona Poľany – Milan Križo“, venovanom jeho životnému jubileu. Podobné audiovizuálne programy sa konali aj pri jeho predchádzajúcich životných jubileách: „Hrochot'ská dolina“ (1978), „Milan Križo“ (1998), „Moje piesne“ (2008).

²⁶ Prof. Križo: „*Ľudová pieseň prestáva byť majetkom dedinskej komunity a záujem o ňu sa udržiava hlavne prostredníctvom folklórnych skupín, prestáva byť symbolom emocionálneho rozpoloženia človeka a stáva sa vyjadrovaťelom exhibicionistických záujmov jej nositeľov. Analogicky s prírodnými procesmi, kde sa budujú chránené časti prírody, vrátane bioty, budujú sa skanzeny ľudovej kultúry. Je to daň globalizácii. Ale je zaujímavé, že sa v rámci nej objavujú také zásahy do tradičných hudobných kvalít ľudových piesní, ktoré zmenou ich harmonizácie, rytmiky, neraz aj melodiky prinášajú nové zaujímavé kvality.*“ (SLIACKY 2018).

²⁷ Prof. Križo: *Pokiaľ ide o podpoľianske piesne, uprednostňujem starosvetské v podaní fantastického mnohogenračného muzikantského klanu hrochotských Paľáčovcov.*“ (SLIACKY 2018).

²⁸ Obsahuje takmer 390 piesní vo forme notového zápisu a textov a k niektorým piesňam sú pripojené autorove poznámky.

Obr. 1: Prof. Milan Križo s dekanou Fakulty prírodných vied UMB v Banskej Bystrici doc. RNDr. Jarmilou Kmeťovou, PhD. na spoločnom slávnostnom zasadnutí katedrií na ktorých prof. Križo pôsobil. Tajov, 11. októbra 2018. Foto: P. Urban.

Fig. 1: Prof. Milan Križo with the Dean of the Faculty of Natural Sciences Matej Bel University in Banská Bystrica doc. Mgr. Jarmila Kmeťová, PhD. at a ceremonial meeting of the departments at which prof. Križo worked. Tajov, October 11, 2018. Photo: P. Urban.

Literatúra

KRIŽO M. 1983: Lesnícka botanika. Atlas lesnícky dôležitých rastlín. Učebná pomôcka.

Lesnícka fakulta VŠLD, Zvolen, 100 pp.

KRIŽO M. 2008: Moje piesne. Zbierka ľudových piesní z obce Hrochoť. Podpolianske osvetové stredisko, Zvolen, 374 pp.

KRIŽO M. 2015: Moja Poľana. Pp.: 188–190. In: URBAN P., Poľana, sopečné srdce Slovenska. Vydavateľstvo Matice slovenskej, Martin, 200 pp.

KRIŽO M. & KRIŽOVÁ E. 1990: Atlas lesnícky dôležitých rastlín. 3. doplnené vydanie. VŠLD, Zvolen, 122 pp.

KRIŽO M. & BENČAĽ T. 2014: Atlas domácich a vybraných introdukovaných drevín. Technická univerzita vo Zvolene, Zvolen, 308 pp.

KRIŽO M. & URBAN P. 2018. Príroda. Pp.: 14–39. In: OSTRIHOŇOVÁ A. (ed.). Detva. Monografia mesta. Mesto Detva, 346 pp.

- KRIŽO M. KRIŽOVÁ E. & BIES R. 1993: Atlas rastlín. Technická univerzita vo Zvolene, Zvolen, 250 pp.
- RANDUŠKA M. & KRIŽO M. 1983: Chránené rastliny. Príroda, Bratislava, 430 pp.
- SLIACKY J. 2017 Život spätý s prírodou a ľudovou pesničkou. Denník N, blog, 10.8. 2017.
Dostupné na internete: <https://dennikn.sk/blog/848296/zivot-spaty-s-prirodou-a-ludovou-pesnickou/>.
- SLIACKY J. 2018: Legenda slovenskej ľudovej piesne Milan Križo má 90 rokov. My Zvolen, 10. August 2018. Dostupné na internete: <https://myzvolen.sme.sk/c/20886657/legenda-slovenskej-ludovej-piesne-milan-krizo-ma-90-rokov.html#ixzz5yatNKeDN>.
- ZLATNÍK A. & KRIŽO M. 1970: Lesnická botanika speciální. Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 667 pp.